

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 8C/51/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814204962
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8814204962.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, proti odporcovi: W. B., C.. XX.XX.XXXX, M. Š. XXX/X, XXX XXX N. C. D., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, Šafárikovo námestie 7, 811 02 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 42 362 962, zastúpeného: JUDr. Bohdan Jakubis, advokát, Dobrovičová 13, 811 09 Bratislava, o zaplatenie 354,50 eur s prísl., takto

rozhodol:

Návrh navrhovateľa **z a m i e t a** .

Odporcovi sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a** .

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 69,20 eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Bohdana Jakubisa a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 354,50 eur spolu s úrokom z omeškania zo splátok za obdobie od 21.06.2010 do 20.03.2011 vo výške 11,79 eur, ročným úrokom z omeškania 9% zo sumy 354,50 eur od 21.03.2011 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie návrhu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 28.06.2011 medzi postupcom O. O., X..O., a postupníkom navrhovateľom, postúpil postupca na navrhovateľa pohľadávku voči odporcovi. Pôvodný veriteľ a odporca uzatvorili dňa 20.03.2006 Zmluvu č. 561442343 (ďalej len „Zmluva“), ktorej súčasťou boli Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov (ďalej aj „VOP“). Na základe uvedenej Zmluvy O. O., X..O.. poskytla odporcovi peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti boli upravené v Zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach. Navrhovateľ zastáva názor, že Zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa § 497 až 507 Obchodného zákonníka a zákona č.258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov. Zmluva o úvere je podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka tzv. absolútnym obchodom, a preto právne vzťahy zo zmluvy o úvere sa spravujú Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkového vzťahu. V takomto prípade použitie ustanovení Občianskeho zákonníka neprichádza do úvahy ani pri posudzovaní otázok premlčania, keďže všeobecná právna úprava premlčania je obsiahnutá v obchodnom práve, konkrétne v ustanoveniach § 387 a nasl. Obchodného zákonníka. To znamená, že aj v otázke premlčania je na daný vzťah potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Tento právny názor vyslovil aj Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí zo dňa 27.03.2013 sp.zn.: 6M Cdo

4/2012, ktorým zrušil rozhodnutie Krajského súdu v Prešove. Právne vzťahy zo zmluvy o úvere uzavretej pred 1.1.2008 sa spravujú Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkového vzťahu. Navrhovateľ poukazuje na skutočnosť, že do 31.12.2007 sa ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách a neprijateľných podmienkach upravených v §§ 52 až 54 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) vzťahovali len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a na iné zmluvy upravené v 8. časti OZ, ako aj na zmluvu podľa § 55 OZ. Zmluva o úvere bola upravená len v Obchodnom zákonníku (ďalej len „ObZ“) a v Zákone o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. (ďalej len ZoSÚ). V dôsledku toho sa na účastníkov úverovej zmluvy nevzťahovala povinnosť uvedená v prechodnom ustanovení § 879f ods. 3 OZ. Novelizovaným ustanovením § 52 ods. 1 OZ sa nespravujú nároky vzniknuté pred 1.1.2008 a neposudzuje sa ani platnosť právnych úkonov vzniknutých pred 1.1.2008 (§ 879j OZ). To znamená, že pokiaľ pred dňom 1.1.2008 bola uzavretá zmluva o úvere, kde bol dlžník spotrebiteľom, nie je možné práva a povinnosti vzniknuté pred 1.1.2008 z tejto zmluvy posudzovať podľa ust. § 52 až 54 OZ. Ak je účastníkom zmluvného vzťahu spotrebiteľ, je potrebné aplikovať ust. ZoSÚ (lex specialis). Práva a povinnosti, ktoré nie sú v tomto zákone, tak je potrebné aplikovať ustanovenia ObZ. Použitie Občianskeho zákonníka bolo do 31.12.2007 prípustné len podľa § 1 ods. 2 ObZ, t.j. v prípadoch, ak niektoré otázky nebolo možné riešiť podľa Obchodného zákonníka. Právna dovolenosť, či rozpor s dobrými mravmi môžu byť posudzované len podľa právnych predpisov platných v čase uzavretia zmluvy. K uvedenému zaujal nepriamo právne stanovisko aj Najvyšší súd SR na strane č. 4 rozsudku spis. zn.: 5 Obo 56/2007 zo dňa 04.06.2008, v ktorého odôvodnení uviedol: „Keďže uplatnená pohľadávka vyplýva zo zmluvy o úvere, súd prvého stupňa rovnako správne aplikoval ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže v prípade tohto zmluvného typu ide o absolútny obchod, takže nie je relevantné, že odporca nie je podnikateľom.“ Pohľadávka navrhovateľa ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky predstavovala sumu 2.345,29 eur, ktorá pozostávala z istiny 2.009,56 eur, riadneho úroku 98,81 eur, úroku z omeškania 236,92 eur a ostatného príslušenstva 0 eur v súlade s prílohou k zmluve o postúpení, kde postupca O. O., X.O., deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Sumu 236,92 eur predstavujúcu úrok z omeškania si navrhovateľ v tomto konaní neuplatňuje. Podľa Zmluvy postupca poskytol odporcovi úver vo výške 1.327,76 eur, ktorý mal byť splácaný v mesačných splátkach vo výške 35,45 eur vždy k 20. dňu v mesiaci. Navrhovateľ si v tomto konaní uplatnil splátky úveru splatné od 20.06.2010 do 20.03.2011 v počte 10 a celkovej výške 354,50 eur. Zvyšné splátky úveru si navrhovateľ v tomto konaní neuplatňuje. Navrhovateľ požadoval priznať úrok z omeškania v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 OZ počnúc dňom splatnosti každej splátky úveru samostatne. Odporca odo dňa postúpenia pohľadávky uhradil na uplatňované splátky sumu 0 eur. Uplatňovaná dlžná suma ku dňu spísania návrhu pozostáva z 10 neuhradených splátok úveru v celkovej výške 354,50 eur (t.j. rozdiel medzi neuhradenými splátkami úveru a súčtom všetkých mesačných platieb započítaných na tieto splátky).

Odporca sa k podanému žalobnému návrhu nevyjadril.

Vedľajší účastník na strane odporcu vo vyjadrení zo dňa 31.10.2014 žiadal návrh v celom rozsahu zamietnuť a vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami, a to Zmluvou o splátkovom úvere zo dňa 20.03.2006, Všeobecnými obchodnými podmienkami účinnými od 01.08.2002, Oznámením o postúpení pohľadávky adresovaným odporcovi zo dňa 18.07.2011, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28.06.2011 medzi O. O., X.O.. a navrhovateľom a prílohou č. 1 k tejto zmluve o postúpení zo dňa 28.06.2011, Pokusom o zmier zo dňa 09.05.2014, vyjadrením vedľajšieho účastníka zo dňa 31.10.2014, vyjadrením navrhovateľa zo dňa 10.11.2014 a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

Postupca O. O., X.O.. ako veriteľ a odporca ako dlžník uzavreli dňa 20.03.2006 v súlade s ust. § 497 až 507 Obchodného zákonníka Zmluvu o splátkovom úvere č. 0561442343. Podľa článku. I. zmluvy, predmetom zmluvy bolo poskytnutie splátkového úveru bankou dlžníkovi v sume, mene a za podmienok dohodnutých v tejto zmluve. Výška úveru bola 1.327,76 eur (40.000,-Sk), úroková sadzba bola dojednaná vo výške 17,70 % ročne, splatnosť úveru bola dohodnutá formou mesačných splátok vo výške 35,45 eur (1068,- Sk) splatných k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, splatnosť prvej splátky bola dňa 20.04.2006 a konečná splatnosť úveru dňa 20.03.2011.

Podľa bodu 2. článku II. zmluvy, dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil so Všeobecnými obchodnými podmienkami a Úverovými podmienkami, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne vyhlasuje, že sa oboznámil so sadzobníkom a súhlasí s nim, pričom pre účely zmluvy sa VOP rozumejú Všeobecné obchodné podmienky vydané veriteľom s účinnosťou od 1.8.2002.

Ako vyplýva z bodu 3. článku II. zmluvy všetky právne vzťahy vyslovene neupravené v úverovej zmluve sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami Úverových podmienok, ktoré sú súčasťou Úverovej zmluvy, VOP, ktoré sú súčasťou Úverovej zmluvy, Obchodným zákonníkom a ostatnými právnymi predpismi, a to v tomto poradí.

Podľa bodu 4. článku II. zmluvy zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú, podľa § 262 Obchodného zákonníka spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

Podľa Článku 7., bod 7.2.4. Všeobecných obchodných podmienok (ďalej len „VOP“), banka poskytne splátkový úver, t. j. peňažné prostriedky do výšky určenej v zmluve o úvere a po splnení podmienok uvedených v zmluve o úvere a to takým spôsobom, že pripíše peňažné prostriedky v prospech účtu klienta uvedeného v základných podmienkach zmluvy o úvere. Vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov a úrokov sa uskutoční formou splátok klienta.

Ako vyplýva z Článku 7., body 7.3.2., 7.3.3. VOP, pohľadávku z úveru, ktorá sa skladá z istiny, jej súčasti a príslušenstva spláca Klient pravidelnými splátkami, periodicitou dohodnutou v základných podmienkach zmluvy o úvere. Splátka je uhradená včas, ak je pripísaná na účet banky najneskôr v deň splatnosti splátky a banka má možnosť poukázanou sumou nakladať.

Podľa Článku 7, bod 7.4.2. VOP, úver sa úročí denne odo dňa poskytnutia úveru do dňa predchádzajúceho dňu splatenia úveru. Klient je povinný zaplatiť banke úroky z úveru v posledný deň každého úrokového obdobia, t. j. časového obdobia dohodnutého v zmluve o úvere resp. spôsobom v nej dohodnutým, počas ktorého sú Bankou účtované úroky, na konci ktorého sú úroky splatné a po ktorom môže nasledovať ďalšie úrokové obdobie.

V zmysle Článku 7., bod 7.6.1. VOP, ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvného dojednania zo strany Klienta alebo, ak je Klient v omeškaní so splatením jednej splátky istiny alebo úrokov, ktoré trvá viac ako 10 dní, banka je oprávnená a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t. j. požiadať splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere, a klient je povinný splatiť pohľadávku zo zmluvy o úvere v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti, b) vypovedať zmluvu o úvere, alebo od nej odstúpiť. Účinnosť výpovede banky nastáva okamžite bez výpovednej lehoty, dňom jej doručenia klientovi. Odstúpením od zmluvy o úvere nezaniká záväzok klienta splatiť pohľadávku banky vrátane jej príslušenstva.

Z prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok č. 0915/2011/CE zo dňa 28.06.2011, kde je uvedené meno odporcu a taktiež jeho rodné číslo vyplýva, že istina úveru po splatnosti predstavuje sumu 2.009,56 eur, počet dní omeškania bol 1195.

Právny zástupca navrhovateľa listom zo dňa 09.05.2014 označeným ako Pokus o zmier, vyzval odporcu na uhradenie pohľadávky spolu v sume 2.594,83 eur, pozostávajúcej z neuhradeného úveru vo výške 1.013,37 eur, zmluvného/zákonného úroku vo výške 1.194,54 eur, úroku z omeškania vo výške 236,92 eur, dlžníkom uznaných nákladov inkasného konania v sume 150 eur.

Postúpenie predmetnej pohľadávky oznámil právny predchodca navrhovateľa odporcovi listom zo dňa 18.07.2011.

Vedľajší účastník na strane odporcu vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 31.10.2014 uviedol, že navrhovateľ si v tomto konaní uplatňuje nárok na zaplatenie sumy zo Zmluvy o splátkovom úvere uzavretej medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom dňa 20.03.2006, ktorej súčasťou sú VOP. Uviedol, že zmluva je svojou povahou spotrebiteľskou zmluvou, preto sa riadi režimom Občianskeho zákonníka. Ďalej uviedol, že v zmysle čl. 7 bod 7.6.1. VOP „ ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvného dojednania zo strany Klienta alebo, ak je Klient v omeškaní so splatením jednej splátky istiny alebo úrokov, ktoré trvá viac ako 10 dní, b) ak je klient v

omeškaní so splatením Poplatkov spojených s úverom, ktoré trvá viac ako 10 dní, banka je oprávnená a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, ... Podľa § 101 OZ „Pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plyní odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.“ V danej súvislosti poukázal na súdnu prax (R 28/1984) podľa ktorej „ ak veriteľ môže vyvolať splatnosť dlhu sám, potom môže svoje právo i vykonávať.“ Z tohto dôvodu súdna prax vyvodzuje, že prvá objektívna možnosť vykonania práva je okamihom, keď veriteľ mohol najskôr o splnenie požiadať. V danom prípade mohol veriteľ zosplatiť úver už v prípade, že odporca bol v omeškaní so splatením jednej splátky o viac ako 10 dní. Od tohto momentu začala plynúť premlčacia doba. Každá z 9 uplatnených splátok úveru zároveň bola splatná viac ako 3 roky pred podaním návrhu, a preto je premlčaná. Vzniesol námietku premlčania, žiadal žalobu zamietnuť.

Právny zástupca navrhovateľa na pojednávaní dňa 10.11.2014 uviedol, že pokiaľ ide o vyjadrenie vedľajšieho účastníka, považuje vznesenú námietku premlčania za nedôvodnú, jednak s poukazom na argumentáciu, ktorá už je uvedená v písomnom návrhu na začatie konania, kde podľa jeho názoru teda je potrebné na zmluvu o úvere aj v prípade, že jednou zo strany je spotrebiteľ, aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, nakoľko ten obsahuje komplexnú úpravu premlčania a predmetom zmluvných vzťahov medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom bola zmluva o úvere ako absolútny obchod podľa Obchodného zákonníka. Navyše podľa jeho názoru nemožno súhlasiť s argumentáciou, aby aplikácia Obchodného zákonníka v tomto prípade, konkrétne v otázke premlčania, bola nejakým spôsobom v neprospech odporcu ako spotrebiteľa, nakoľko samotná dĺžka premlčacej doby nie je nejakým kritériom, resp. podmienkou, ktorá by bola výrazne v neprospech a výrazne by zhoršovala postavenie spotrebiteľa v danom zmluvnom vzťahu. Vznesenú námietku premlčania považoval za nedôvodnú a žiadal návrhu v celom rozsahu vyhovieť.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

V zmysle § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Ako vyplýva z § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Súd na základe takto zisteného skutkového stavu vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi ako spotrebiteľskú zmluvu, ktorá bola uzavretá 20.03.2006, teda za účinnosti Občianskeho zákonníka v takom znení, že v ustanovení § 52 ods. 1 definoval spotrebiteľskú zmluvu ako kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo inú odplacnú zmluvu upravenú v ôsmej časti tohto zákona a zmluvu podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy (znenie účinné od 01.08.2005).

Na uvedený právny vzťah je potrebné aplikovať zákon č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 23a ods. 1, ods. 2, podľa ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa § 52 až 60 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“) dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti

V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné (§ 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

V zmysle § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Ako vyplýva z § 4 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ môže postúpiť pohľadávku, len ak to pripúšťa osobitný predpis. Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky z veriteľa na tretiu osobu, postupuje sa podľa osobitného predpisu (Občiansky zákonník).

Ako vyplýva z § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

V zmysle § 111 Občianskeho zákonníka, zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

Ako vyplýva z § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva,

že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že k uzatvoreniu zmluvy o splátkovom úvere medzi účastníkmi konania došlo dňa 20.03.2006, pričom bol odporcovi poskytnutý úver vo výške 1.327,76 eur, úroková sadzba bola stanovená vo výške 17,70 % ročne, splatnosť úveru bola dohodnutá formou mesačných splátok vo výške 35,45 eur splatných k 20. dňu v mesiaci, splatnosť prvej splátky bola dňa 20.04.2006 a konečná splatnosť úveru dňa 20.03.2011.

V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, je potrebné v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (premlčanie, odstúpenie od zmluvy), na tieto vzťahy aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo.

Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávne úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

Súd je toho názoru, že ust. čl. II. bod 4. zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 20.03.2006 v rozpore s § 54 ods. 1 OZ zhoršuje postavenie odporcu ako spotrebiteľa, keďže výlučnou aplikáciou Obchodného zákonníka sa prakticky vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

V danej súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

Uvedené ustanovenie zmluvy (čl. V. bod 4.) je tak možné považovať aj za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy, dvojaká právna úprava zmluvných pokút a pod). Vzhľadom na vyššie uvedené, nie je možné akceptovať, aby na inštitút ako je napríklad odstúpenie od zmluvy resp. premlčanie v typickej občianskoprávnej veci mala dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre spotrebiteľov výhodnejšia. V bežných medziľudských vzťahoch môže použitie podnikateľského práva na spotrebiteľský vzťah v rozpore s princípom právnej

istoty a dôvery v objektívne právo narážať na predstavy spotrebiteľov, že na nich dopadá občianske právo a nie Obchodný zákonník.

V danej súvislosti súd poukazuje aj na názor vyslovený v napr. v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.9.2012 sp.zn. 20Co/35/2011, rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.09.2013 sp.zn. 1Co/95/2013.

Spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka. Ide o jednostrannú kogentnosť ustanovení Občianskeho zákonníka v záujme vyššej ochrany pri štandardných typových zmluvách (porov. Kristián Csach, Štandardné zmluvy, Vydavateľstvá Aleš Čeněk).

V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na uvedené je súd povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku navrhovateľa voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku.

Navrhovateľ si žalobným návrhom uplatňuje nárok na 10 neuhradených splátok úveru splatných odo 20.06.2010 do 20.03.2011.

Keďže k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru nedošlo, je potrebné začiatok plynutia premlčacej doby stanoviť v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Nepremičuje sa teda celý dlh naraz, ale každá jednotlivá splátka úveru má samostatnú trojročnú premlčaciu dobu. Vzhľadom na skutočnosť, že nedošlo k predčasnemu zosplateniu úveru a žalobný návrh bol podaný na súde dňa 05.06.2014, jedná sa o splátky splatné najneskôr 05.06.2011. Nepremičanou splátkou tak nie je ani jedna splátka splatná tri roky spätne od podania žaloby. Keďže v danom prípade bola splatnosť poslednej splátky úveru dňa 20.03.2011, všetky splátky úveru sú premlčané. S poukazom na uvedené súd návrh navrhovateľa zamietol.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka, súd poukazuje na výklad uvedený vyššie a zároveň na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013, podľa ktorého „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).“

Podľa § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 137 O.s.p., trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 151 ods. 1,2 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. Ak účastník

v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčíslí, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danej právnej veci súd návrh v celom rozsahu zamietol a preto odporcovi vznikol nárok na plnú náhradu trov konania. Nakoľko si odporca nárok na náhradu trov konania neuplatnil, súd mu trovy konania nepriznal.

Čo sa týka trov konania vedľajšieho účastníka, súd mu priznal náhradu trov konania v celom rozsahu, keďže v konaní vystupoval na podporu odporcu a ten bol v konaní v celom rozsahu úspešný.

Súd priznal právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka nárok na náhradu trov právneho zastúpenia podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“), ktoré sú vyčíslené takto:

Trovy právneho zastúpenia v sume 69,20 eur.

- odmena za 2 úkony právnej služby podľa § 10 ods.1, § 13a ods. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov. Paušálna náhrada v roku 2014 je vo výške 8,04 eur. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je 26,56 eur.

– prevzatie a príprava právneho zastúpenia.....26,56 eur + RP 8,04 eur

– podanie žaloby na súd dňa 05.06.2014..... 26,56 eur + RP 8,04 eur

– Spolu trovy právneho zastúpenia .....69,20 eur

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na výkon exekúcie podľa osobitného predpisu.